

TŁUMACZENIE KOREAŃSKICH FORM ADRESATYWNYCH
STOSOWANYCH W ŚRODOWISKU ZAWODOWYM
NA JĘZYKI POLSKI I NIEMIECKI W PODPISACH SERIALI
POŁUDNIOWOKOREAŃSKICH – ANALIZA TRUDNOŚCI
TŁUMACZENIOWYCH NA STYKU KULTUR I JĘZYKÓW

1. Wprowadzenie

Dialogi serialowych bohaterów osadzone są w określonych środowiskach społeczno-kulturowych i muszą uwzględniać m.in. takie czynniki, jak: stosunki społeczne, panujące obyczaje czy normy językowe. Różne kody kulturowe i językowe kraju pochodzenia serialu i kraju jego odbiorców mogą stanowić poważny problem tłumaczeniowy, tym większy, im większy jest dystans kulturowo-językowy pomiędzy krajami. W przypadku tłumaczeń podpisów serialowych z języka koreańskiego na język polski lub niemiecki różnice między systemami językowymi oraz zjawiskami kulturowymi są znaczne.

Głównym celem niniejszej pracy jest analiza przekładu form adresatywnych na języki polski oraz niemiecki, w szczególności tytułów zawodowych, stosowanych w bezpośrednim kontakcie typu *face to face* przez dwóch lub więcej rozmówców w komunikacji ustnej w codziennym życiu zawodowym w Korei Południowej. Materiał badawczy składa się z przykładów wypowiedzi bohaterów i ich oficjalnych tłumaczeń wyekscerpowanych z 8 seriali koreańskich, dostępnych na platformie Netflix: *Romance is a Bonus Book* (2019), *Start-up* (2020), *Forecasting Love & Weather* (2022), *King the Land* (2023), *When the Phone Rings* (2024), *The Potato Lab* (2025) oraz w serwisie Rakuten Viki: *Search: WWW* (2019), *Love Scout* (2025).

<https://doi.org/10.26881/gsaw.2026.29.06>

* ORCID: 0000-0001-7164-4485

2. Specyfika form adresatywnych w Korei Południowej

Termin forma adresatywna – 호칭어 (*ho-ching-eo*) – w odniesieniu do języka koreańskiego You Chang Il definiuje jako: formę bezpośredniego zwracania się do adresata oraz jako słowo, frazę lub wyrażenie stosowane przez nadawcę do wskazania adresata w rozmowie¹. Funkcjonujący w języku koreańskim system form adresatywnych jest znacznie bardziej złożony od systemów w języku polskim czy niemieckim. Jak podaje CI. You, koreańskie formy adresatywne² można – za Yang Young-Hee – ogólnie podzielić na 3 rodzaje: formy rzeczownikowe, formy zaimkowe oraz formy sufiksalne³. Wśród form rzeczownikowych wyróżnia się formy adresatywne imion i nazwisk, formy adresatywne w środowiskach zawodowych oraz formy adresatywne społeczne⁴. W innym schemacie – autorstwa Son Chun Seop – wyróżniono dwie grupy: formę adresatywną ogólną oraz formę ‘nazwy pokrewieństwa’ (rzeczownik), które podlegają następnie dalszym podziałom⁵.

W centrum zainteresowania niniejszego artykułu znajdują się przede wszystkim rzeczownikowe formy adresatywne w środowiskach zawodowych oraz formy afiksalne. Formę adresatywną w środowiskach zawodowych – 직함 호칭어 (*jig-ham ho-ching-eo*) tworzy się poprzez dodanie sufiksu -님 (*nim*) do prawie wszystkich nazw zawodowych i stosuje nie tylko w miejscu pracy, lecz także w wielu innych sytuacjach komunikacyjnych. Jest ona zbliżona znaczeniowo do polskiego połączenia *pan/ pani* + nazwa zawodu/funkcji⁶, w języku niemieckim odpowiada zwrotom *Herr/ Frau* + nazwa zawodu/funkcji. Do stosowanych w miejscu pracy form afiksalnych – 접사형 (*jeob-sa hyung*) należą: synsemantyczny rzeczownik: -씨 (*ssi*) oraz honoryfikatywny

¹ Por. CI. You, *Systemy adresatywne Korei Południowej i Polski jako składnik etykiety na przykładzie sfery akademickiej i biznesowej*, Uniwersytet Śląski 2020, s. 107, praca doktorska, https://rebus.us.edu.pl/bitstream/20.500.12128/16495/1/You_Systemy_adresatywne_Korei_Poludniowej_i_Polski_jako_skladnik_etykiety.pdf (dostęp: 20.09.2024).

² Badania związane z formami adresatywnymi w języku koreańskim prowadzili w Polsce m.in.: R. Huszcza, *Honoryfikatywność. Gramatyka, pragmatyka, typologia*, Wydawnictwo Akademickie „Dialog”, Warszawa 1996; CI. You, *Systemy adresatywne Korei Południowej i Polski...*; K.M. Taczowska, *Grzeczność językowa w XXI wieku na przykładzie polskich i południowokoreańskich programów telewizyjnych z 2020 roku*, „Etnolingwistyka. Problemy Języka i Kultury” 2022, nr 34, s. 139–149 oraz A. Przybylska, *Koreańskie nazwy rodzinne – socjolingwistyczne aspekty komunikacji*, „Acta Universitatis Lodzensis. Folia Linguistica” 2024, t. 58, nr 1, s. 105–118, <https://czasopisma.uni.lodz.pl/linguistica/issue/view/1880/880> (dostęp: 20.02.2025).

³ Język koreański należy do grupy języków aglutynacyjnych, w których podstawowym środkiem wyrażającym kategorie i stosunki gramatyczne jest aglutynacja, czyli tworzenie form wyrazowych przez dołączenie do rdzenia lub tematu jednofunkcyjnych morfemów gramatycznych.

⁴ Por. CI. You, *Systemy adresatywne Korei Południowej i Polski...*, s. 108.

⁵ Por. *ibidem*, s. 118.

⁶ Por. *ibidem*, s. 115–116.

sufiks -님 (*nim*), dodawany również do imienia i nazwiska rozmówcy. Rzeczownik -씨 (*ssi*) dołączony jest do pełnego imienia i nazwiska danej osoby w celu okazania szacunku oraz podkreślenia dystansu. Stosuje się go powszechnie w miejscach publicznych jako najbardziej neutralną formę zwracania się do drugiej osoby. Rzeczownik -씨 (*ssi*) połączony z samym imieniem jest używany wobec osób zatrudnionych na podobnych stanowiskach lub osób znajdujących się na wyższym stanowisku w stosunku do kogoś zajmującego niższe miejsce w hierarchii. W języku polskim w zależności od rodzaju relacji może on odpowiadać zwrotom *pan/ pani* + imię lub samo imię, podobnie w języku niemieckim – formom *Herr/ Frau* + nazwisko lub samemu imieniu.

3. Tytuły zawodowe i nazwy stanowisk w koreańskich firmach oraz ich polskie i niemieckie odpowiedniki

W społeczeństwie koreańskim funkcjonuje skomplikowany system funkcji oraz stanowisk zawodowych, których nazwy odzwierciedlają hierarchię i staż pracowników. W obrębie najwyższego kierownictwa i kadry zarządzającej w koreańskiej firmie (Directive/Executive Management) według opublikowanego przez Nowak & Partner wykazu koreańskich tytułów w strukturze korporacyjnej⁷ dużych firm można wyróżnić następujące stanowiska:

- 1) 회장 (*hoejang*) – prezes zarządu – Vorstandvorsitzender,
- 2) 부회장 (*buhoejang*) – wiceprezes zarządu – stellvertretender Vorstandsvorsitzender,
- 3) 사장 (*sajang*) – dyrektor generalny/ CEO – Präsident/ CEO,
- 4) 대표이사 (*daepyo-isa*) – dyrektor generalny – Generaldirektor,
- 5) 부사장 (*busajang*) – starszy wiceprezes – Erster Vizepräsident,
- 6) 전무이사 (*jeonmu-isa*) – wiceprezes/ wicedyrektor wykonawczy – Exekutiv-Vizepräsident,
- 7) 상무이사 (*sangmu-isa*) – dyrektor wykonawczy – Exekutivdirektor,
- 8) 이사 (*isa*) – członek zarządu/ dyrektor – Vorstandsmitglied (AG), Mitglied der Geschäftsführung (GmbH)/ Direktor.

Do niższych stanowisk kierowniczych i nazw podkreślających hierarchię należą natomiast:

- 1) 부장 (*bujang*) – kierownik działu/ dyrektor departamentu – Abteilungsleiter,
- 2) 차장 (*chajang*) – zastępca kierownika działu – stellvertretender Abteilungsleiter,
- 3) 과장 (*gwajang*) – starszy menedżer, kierownik zespołu – Teamleiter,

⁷ Na wspomnianej stronie internetowej podane określenia zostały przetłumaczone wyłącznie na język angielski. Por. *Koreańskie tytuły w strukturze korporacyjnej*, <https://www.nowak-partner.com/pl/publikacje/koreaskie-tytuły-w-strukturze-korporacyjnej> (dostęp: 18.09.2025).

- 4) 계장 (*gyejang*) – kierownik sekcji – Sektionschef/ Bereichsleiter,
 - 5) 대리 (*daeri*) – asystent menedżera, młodszy kierownik – Assistent der Geschäftsleitung/ stellvertretender Leiter,
 - 6) 팀장 (*team jang*) – lider zespołu – Teamleiter,
 - 7) 주임 (*jooim*) – pracownik z doświadczeniem/ specjalista – Mitarbeiter mit mehrjähriger Erfahrung/ Dienstältester Spezialist/ Senior Spezialist,
 - 8) 사원 (*sawon*) – pracownik/ młodszy specjalista (w Korei Południowej najniższe stanowisko pracownika pełnoetatowego) – Berufseinsteiger/ Junior Spezialist.
- Niektóre firmy stosują nazwy pochodzące z języka angielskiego⁸, które nie zawsze odpowiadają tradycyjnym koreańskim tytułom, np.

- 1) CEO (씨이오) – prezes/ dyrektor zarządu – Vorstandsvorsitzender/ Geschäftsführer,
- 2) CFO (씨에프오) – dyrektor finansowy – Finanzvorstand/ Finanzdirektor,
- 3) COO (씨오오) – dyrektor operacyjny – Betriebsleiter,
- 4) CTO (씨티오) – dyrektor ds. technologii – Technologiemanager/ Direktor für Technologie,
- 5) VP (부사장) – wiceprezes – Vizepräsident,
- 6) Director (디렉터) – dyrektor (czasem zamiast 이사/ 부장) – Direktor,
- 7) General Manager (지엠, GM) – dyrektor generalny/ kierownik wyższego szczebla – Geschäftsleiter,
- 8) Manager (매니저) – menedżer (często zamiast 과장 lub 차장) – Manager/ Leiter,
- 9) Supervisor (수퍼바이저) – nadzorca (w sprzedaży lub produkcji) – Vorgesetzter.

Powyższe zestawienie zawiera jedynie ogólną tytulaturę bez uwzględnienia specyfiki branżowej. Przetłumaczenie koreańskich nazw stanowisk na język polski czy niemiecki często nie pozwala na dokonanie jednoznacznych wyborów, ponieważ nie wszystkie tytuły i nazwy funkcji mają swoje dokładne odpowiedniki w tych językach. Z tego powodu oraz ze względu na odmienną strukturę hierarchiczną niektóre stanowiska, takie jak: 부회장 (*buhoejang*) czy 부사장 (*busajang*), mogą zostać przetłumaczone w podobny sposób, mimo że w systemie koreańskim zakres ich kompetencji i miejsce w firmowej hierarchii będą się różnić. Przedstawione tu propozycje tłumaczeń nie wyczerpują zatem zbioru możliwych interpretacji. Ostateczna decyzja tłumaczeniowa może zależeć ponadto od specyfiki danej firmy czy branży⁹.

⁸ Por. również *Korean Corporate Titles*, https://www.koreanfluent.com/cross_cultural/korean_names_corporate_titles/korean_names_corporate_titles.htm (dostęp: 18.09.2025) oraz *Korean Job Titles Explained*, <https://www.kellerexecutivesearch.com/insight/korean-job-titles-explained/> (dostęp: 18.09.2025).

⁹ O skomplikowanym i niejednoznacznym nazewnictwie w przypadku tytulatury koreańskiej pisze m.in. również Agnieszka Klessa-Shin, jednocześnie podkreślając konieczność jej odpowiedniego stosowania w codziennych kontaktach zawodowych; por. A. Klessa-Shin, *Polka w Korei. Jak się żyje w kraju k-popu, kimchi i Samsunga*, Znak Litera Nova, Kraków 2023, s. 123–124.

W tym miejscu warto jeszcze wspomnieć, że obecnie w koreańskich firmach coraz częściej odchodzi się od bardzo rozbudowanej hierarchii stanowisk. W użyciu pojawiają się też prostsze i bardziej uniwersalne nazwy, takie jak: PM (ang. *project manager*), *lead* czy *senior*. Zmiany te nie pozostają bez wpływu na sposób komunikacji w organizacji. Przykład powyższych procesów zaobserwować można w Grupie Samsung, która w ramach propagowania kultury wzajemnego szacunku w 2017 r. zreorganizowała funkcjonującą uprzednio hierarchię siedmiu stopni służbowych, zastępując ją horyzontalną strukturą czterech poziomów kariery w celu stworzenia bardziej elastycznej i integracyjnej kultury organizacyjnej. W 2022 r. wprowadzono ponadto obowiązek stosowania form grzecznościowych w mowie w miejscu pracy, niezależnie od stanowiska, tytułu, stażu pracy czy wieku, a także usunięto z systemu wewnętrznego firmy informacje dotyczące rangi i stażu pracy pracowników¹⁰.

4. Formy adresatywne w tłumaczeniu serialowych napisów

Jak podkreśla Bogusław Skowronek, w polskim językoznawstwie lingwistycznym badaniom poddawana jest najczęściej oryginalna ścieżka dialogowa filmu w języku etnicznym kraju pochodzenia danej produkcji. Widzowie, którzy nie znają oryginalnego języka danego utworu, odbierają jednak film z pasmem językowym sekundarnym wobec tego języka, czyli z tłumaczeniem audiowizualnym, i właśnie wersja tłumaczona staje się dla nich wówczas najważniejsza¹¹.

Formy adresatywne należą do tych środków językowych, za pomocą których w filmie lub serialu przekazywane są informacje o bohaterach. W przypadku tytułów zawodowych obejmuje to m.in. takie aspekty charakterystyki postaci, jak jej pozycja społeczna oraz pozycja w firmowej hierarchii. Bohaterowie danego serialu pochodzą przeważnie z tego samego kręgu kulturowego, dlatego scenarzyści, którzy starają się zachować realizm językowy w rozmowach postaci, muszą w przypadku produkcji południowokoreańskich uwzględnić zwyczaje językowe tego kraju.

Zachowanie realizmu językowego w przypadku tłumaczeń z języków o odmiennych tradycjach kulturowych, nieistniejących w krajach odbiorców, może wówczas kolidować z postulatem naturalności brzmienia kwestii dialogowych w języku docelowym. Jak podaje Arkadiusz Belczyk: „Jedna z podstawowych zasad translator-
skich głosi, że aby przekład nie był postrzegany przez odbiorcę jako coś obcego,

Podobnie odnośnie do wagi tytułatury w swoim rodzinnym kraju wypowiada się Mijin Mok: 7736 *km pomiędzy Koreą Południową a Polską*, Otwarte, Kraków 2022, s. 175–176.

¹⁰ Por. informacje opublikowane na oficjalnej stronie koncernu we wpisie zatytułowanym *Culture of Mutual Respect*, zaktualizowanym ostatnio 27.06.2025, https://www.samsung.com/global/sustainability/popup/popup_doc/AYUqrLnaDZMAIx_C/ (dostęp: 6.04.2026).

¹¹ Por. B. Skowronek, *O potrzebie i kierunkach badania języka w filmie*, „Poradnik Językowy” 2023, nr 6, s. 30.

irytującego sztucznością, powinien naśladować analogiczne teksty funkcjonujące w języku docelowym, ich charakterystyczną stylistykę i frazeologię¹². Ustalenie, jak w przekładzie napisów filmowych z języka angielskiego powinni zwracać się do siebie poszczególni bohaterowie, przekładoznawca uznaje za jeden z największych, a na pewno najczęstszych problemów interpretacyjnych przy tłumaczeniu napisów¹³. W opinii Teresy Tomasziewicz imiona i tytuły pojawiające się na początku filmu ułatwiają identyfikację postaci, dlatego ich zachowanie w tłumaczonych napisach jest konieczne. W miarę rozwoju akcji, gdy widzowie znają już bohaterów, zwroty adresatywne otwierające wymianę słowną, takie jak np. imiona w formie wołacza, bywają w tłumaczeniu podpisów pomijane jako elementy redundantne. Imiona te pojawiają się w tłumaczeniu napisów ponownie, gdy na ekranie rozmawia ze sobą jednocześnie więcej niż dwoje bohaterów, w celu umożliwienia widzom identyfikacji nadawcy danej kwestii dialogowej. Wskazaniem do ominięcia powtarzających się w danym dialogu tytułów jest też tendencja do unikania podkreślania czolobitności, uniżoności oraz braku symetrii w interakcji podwładnego z przełożonym¹⁴.

W Korei Południowej w kontaktach firmowych pracowników ze zwierzchnikami czolobitność i uniżona postawa należą tymczasem do zachowań oczekiwanych i wymaganych kulturowo. Brak symetrii w rozmowie jest tym bardziej zauważalny, im większa jest różnica stanowisk i statusów interlokutorów.

Inną komplikację w oddaniu treści kulturowych przez tłumacza może powodować zasada, że w przypadku tłumaczeń audiowizualnych w postaci podpisów „napis może być podzielony na maksymalnie dwa wersy, w każdym z nich można umieścić 32–40 znaków wraz ze spacjami i znakami przestankowymi. Uwzględniając komfortowe tempo czytania (ok. 10–15 znaków na sekundę), okazuje się, że aby tekst tłumaczenia spełnił wymogi zawarte w ramach technicznych, musi on ulec znacznej kondensacji¹⁵. Jak podaje T. Tomasziewicz, w podpisach znika w sumie ok. 30–40% oryginalnej ścieżki dialogowej¹⁶. By sprostać wspomnianym wymaganiom, tłumacz audiowizualny zmuszony jest do stosowania krótszych odpowiedników oraz pomijania w przekładzie wielu jednostek, bez których wypowiedzi bohaterów i tak pozostaną zrozumiałe¹⁷.

¹² A. Belczyk, *Tłumaczenie filmów*, Wydawnictwo „Dla szkoły”, Wilkowice 2007, s. 39.

¹³ Por. *ibidem*, s. 50.

¹⁴ Por. T. Tomasziewicz, *Przekład audiowizualny*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2015, s. 141–143.

¹⁵ A. Paszkowska, *Językowe i kulturowe aspekty przekładu filmowego (konfrontacja polsko-rosyjska)*, Sosnowiec 2022, praca doktorska, https://opus.us.edu.pl/docstore/download/@USL02b919943c14406ab2cd64903d70e570/4563_doktorat_Anna_Paszkowska.pdf (dostęp: 28.02.2025).

¹⁶ Por. T. Tomasziewicz, *Przekład audiowizualny*, s. 113.

¹⁷ Por. *ibidem*.

5. Przykłady tłumaczeń tytułatury zawodowej w podpisach wybranych seriali koreańskich

Przedmiotem podjętej tu analizy są wyłącznie zwroty adresatywne i tytułatura zawodowa stosowane w różnego rodzaju większych i mniejszych firmach oraz biurach. Ze względów objętościowych pominięto tytułaturę charakterystyczną m.in. dla służb mundurowych, środowisk prawniczych, medycznych czy akademickich itp. Analiza nie obejmuje ponadto kwestii tłumaczenia imion i nazwisk, ponieważ jak sugeruje Grażyna Adamowicz-Grzyb, nie powinno się ich przekładać i w przypadku większości filmów nie tłumaczy się ich¹⁸. Taką też decyzję podejmowali tłumacze omawianych seriali, którzy ze względu na różne alfabety oryginału i przekładów dokonywali jedynie romanizacji imion i nazwisk postaci. Celem badania jest porównanie tłumaczeń podpisów w niemieckiej i polskiej wersji językowej i analiza trudności związanych z przekładem form adresatywnych obowiązujących w koreańskim środowisku zawodowym na wymienione uprzednio języki z uwzględnieniem uwarunkowań kulturowych. Wszystkie cytowane podpisy i ich przekłady pochodzą z wersji dostępnych do wyboru z menu wersji językowych podpisów danego tytułu, wyświetlanego w serwisach Netflix oraz Rakuten Viki.

5.1. Tytułatura w rozmowach o osobach trzecich

(1) A: 양팀장님¹⁹ 아직 출근 안 했어요?²⁰

Kierownik Yang jeszcze nie przyszedł do pracy?

Ist **Teamleiter Yang** noch nicht zur Arbeit gekommen?

B: 오늘, 팀장님 월차 내셨어요.

Chyba wziął dzień wolnego.

Der Teamleiter hat sich den Tag freigenommen. (*Love Scout*)

W powyższym dialogu współpracowników z różnych działów widać zastosowanie w wersji oryginalnej nazwy stanowiska osoby, o której jest mowa zarówno w pytaniu, jak i odpowiedzi. Tłumaczenie polskie uwzględnia tę informację tylko w pytaniu, pomijając stanowisko w odpowiedzi. W wersji niemieckiej nazwa stanowiska pojawia się w obu wypowiedziach, podobnie jak w oryginale. W tłumaczeniu polskim użyto ponadto niezbyt fortunnej formy stanowisko plus nazwisko. Bardziej typowy

¹⁸ Por. G. Adamowicz-Grzyb, *Tłumaczenia filmowe w praktyce*, Fortima Tłumaczenia–Edukacja–Media, Warszawa 2013, s. 66.

¹⁹ Wyróżnienia B.M.M.

²⁰ Pozostawienie przykładów w języku koreańskim w oryginalnym zapisie alfabetem hangul jest celowe, ponieważ pozwala na pokazanie m.in. romanizacji stosowanej przez tłumaczy.

byłby tu zwrot: *Kierownik...*, a w przypadku chęci okazania osobie, o której mowa, większego szacunku: *Pan kierownik...* W języku niemieckim połączenie nazwy stanowiska z nazwiskiem osoby jest również nietypowe. Zwyczajową formą byłoby użycie połączenia *Herr* z nazwiskiem.

(2) **부장님**한테 **양팀장님** 만나러 갔다고 말해줘.

Powiedz **szefowi**, że idę szukać **kierownika Yanga**.

Sag **dem Direktor**, dass ich **Teamleiter Yang** suchen gehe.

(3) **성부장**, 어차피 니가 못 잡을 거 알고 너 시킨거야. 그냥 **성부장이** 너 엇 먹으라고.

Szef Song dał ci to zadanie, a tobie się nie uda, będziesz miał przechłapanie.

Abteilungsleiter Song hat dich darauf angesetzt, damit du scheiterst. Er will sich mit dir anlegen. (*Love Scout*)

W rozmowie dwóch pracowników tego samego działu mowa jest o bezpośrednim przełożonym. W obu tłumaczeniach nazwa stanowiska przełożonego pojawia się w pierwszej części obu wypowiedzi. W drugiej części drugiego zdania nazwa ta zostaje pominięta. Różnica kulturowa nakazuje bowiem unikanie nadużywania tytułatury w językach docelowych.

W języku polskim nietypowe jest ponadto połączenie słowa *szef* z nazwiskiem mężczyzny, o którym jest mowa. W autentycznym dialogu polskojęzyczny nadawca powiedziałby po prostu: *Szef...* W przykładzie tym warto też zwrócić uwagę na fakt niekonsekwentnego przetłumaczenia nazwy stanowiska przełożonego w wersji niemieckiej. W pierwszym przypadku użyto zwrotu *Direktor*, w drugim *Abteilungsleiter*. Koreańskie słowo **부장** może oznaczać zarówno dyrektora, jak i kierownika działu. Nazwy te nie są jednakże zwykle używane zamiennie w stosunku do tego samego adresata. Polski tłumacz uniknął zmierzania się z powyższym wyborem, stosując uniwersalny, nieformalny zwrot: *szef*.

5.2. Tytułatura w bezpośrednich zwrotach do adresata

(4) **선배님**.

Panie Yang.

Seonbaenim (*ältere/ erfahrene Person in Schule, Uni oder Beruf) (*Love Scout*)

(5) 아프로 우리 기록 아무도 못 깨겠조? **선배님**.

Nikt nigdy nie pobije naszego rekordu. Prawda, Dalmi?

Niemand wird je unseren Rekord brechen, stimmt's Dal-mi? (*Start up*)

W przypadku próby przełożenia powyższego zwrotu tłumacze napotykać na kolejną wyraźną różnicę kulturową. W Korei Południowej przyjęte jest mianowicie zwracanie się do innych pracowników niewystępującym w języku polskim ani niemieckim zwrotem 선배²¹ (starszy kolego/ starsza koleżanko, älterer Kommilitone/ Kollege/ ältere Kommilitonin/ Kollegin), stosowanym powszechnie, by podkreślić starszeństwo i więź, jeśli pracownicy ci np. studiowali wcześniej na tej samej uczelni. W przykładzie czwartym polski tłumacz po raz kolejny użył niezręcznie brzmiącego połączenia *pan* plus nazwisko. Tymczasem tłumacz niemiecki przedstawił romanizację koreańskiego zwrotu wraz z objaśnieniem terminu w nawiasie. Zabieg ten oraz wprowadzenie przez tłumacza dodatkowych informacji w nawiasie wydają się zasadne, ponieważ pozwalają przeciętnemu widzowi na poznanie obcego elementu kultury koreańskiej. Krzysztof Hejwowski zaproponował dla tej techniki określenie *reprodukcja z objaśnieniem* rozumiane jako użycie w wersji tłumaczonej słowa pochodzącego z tekstu wyjściowego, które nie zostało zasymilowane w języku docelowym, często wymagającego dokonania zmiany pisowni (np. transliteracji) oraz wymowy²². W przypadku przykładu piątego użycie tytułu 선배님 w kontekście wydarzeń na ekranie ma jeszcze inny wydźwięk. Młodsza koleżanka, wyróżniając nim adresatkę, chciała za pomocą tego pochlebstwa przypisać sobie część sukcesu bohaterki. W obu tłumaczeniach posłużono się natomiast imieniem adresatki wypowiedzi, pomijając obce określenie i związany z nim podtekst.

(6) 엄 선생님께서 저 대신 좀 맡아 주시겠습니까?

Starszy meteorologu Um, może pan mnie zastąpić?

Chefmeteorologe Um, könnten Sie bitte übernehmen? (*Forecasting Love & Weather*)

(7) 아, 득보 예보관 생각은 어때?

Co ty na to, **synoptyku**²³ Lee?

Was meinen Sie, **Unwetter-Meteorologe Lee**? (*Forecasting Love & Weather*)

Tłumaczenia powyższych dwóch wypowiedzi są przykładem przyjęcia przez ich autorów strategii tłumaczenia nacechowanego obcością²⁴, w którym dochodzi do

²¹ Młodszy kolega/ młodsza koleżanka na uniwersytecie określani są wówczas jako 후배 (*hubae*). Po niemiecku dosłownie: der jüngere Kommilitone/ die jüngere Kommilitonin.

²² K. Hejwowski, *Kognitywno-komunikacyjna teoria przekładu*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012, s. 76–77.

²³ Według internetowego *Słownika języka polskiego PWN* słowa *synoptyk* i *meteorolog* są w języku potocznym często stosowane zamiennie, gdy w obu przypadkach mowa jest o ludziach przepowiadających lub zapowiadających pogodę. Bardziej precyzyjnie – *meteorolog* może oznaczać specjalistę badacza, naukowca, zaś *synoptyk* – praktycznie nastawionego pracownika placówki zajmującej się pogodą, por. *Meteorolog i synoptyk*, Poradnia językowa PWN, 23.10.2006, <https://sjp.pwn.pl/poradnia/haslo/meteorolog-i-synoptyk;7620.html> (dostęp: 23.07.2025).

²⁴ Nazwa strategii pochodzi ze słownika: T. Tomaszewicz, *Terminologia tłumaczenia*, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2004, s. 106.

egzotykcji tekstu przekładu z powodu chęci zachowania przez tłumacza elementów wyjściowej kultury – w tym przypadku – kultury odpowiedniego tytułowania. Choć przetłumaczone wypowiedzi nie brzmią naturalnie w językach docelowych, mogą one zaintrygować widza, ponieważ pozwalają dostrzec wyraźną różnicę w sposobie zwracania się do innych osób w kraju azjatyckim w stosunku do kraju ojczystego. Należy jeszcze wspomnieć, że występujące w tłumaczeniach rozróżnienie określeń meteorologa i synoptyka nie jest tłumaczeniem dosłownym. Zastosowany w pierwszej wypowiedzi zwrot 선임 oznacza bowiem seniora, dopiero w drugim przykładzie pojawia się określenie 예보관 oznaczające meteorologa.

5.3. Tytulatura w wypowiedziach żartobliwych, sarkastycznych, nacechowanych emocjonalnie

(8) 거기 최 대리님 무개념이 뭔지 잘 배웠습니다.

Przepraszam, panie Choi. Dzięki panu zrozumiałem, co to znaczy być bezrozumnym.

Verzeihung, Hr. Choi. Dank Ihnen verstehe ich jetzt gut, was Gedankenlosigkeit ist. (*King the Land*)

Występujący w oryginale tytuł młodszego kierownika/ asystenta menedżera został w obu wersjach językowych pominięty przez tłumaczy. Kontekst sytuacyjny już wcześniej przedstawił widzowi adresata uszczypliwej uwagi jako osobę na niskim stanowisku kierowniczym. W polskim tłumaczeniu bardziej naturalnie brzmiałby zwrot: *panie kierowniku*. Analogiczna forma – *Herr* + nazwisko – użyta w tłumaczeniu niemieckim jest typowa dla kultury tego kraju.

(9) 내가 겨루에 와서 스무 명이 넘는 후배를 봤는데 지각했다고 엄마한테 전화 오는 건 또 처음이네요.

Widziałam już ponad dwudziestu nowych pracowników w Gyeoroo, ale pierwszy raz czyjaś mama zadzwoniła w sprawie spóźnienia.

Ich habe über 20 Neueinstellungen bei Gyeoroo erlebt, aber das ist das erste Mal, dass eine Mutter anruft, weil jemand zu spät kommt. (*Romance is a Bonus Book*)

W oryginalnej wersji komentarza jego autorka posługuje się wspomnianym uprzednio zwrotem 후배. Tłumacze pominieli informację kulturową, jaką zwrot ten ze sobą niesie, decydując się na wybór naturalnie brzmiących określeń: *nowi pracownicy* oraz *Neueinstellungen*. Próba wytłumaczenia obcego elementu w środku sarkastycznej uwagi rozproszyłaby uwagę widza i osłabiła wydźwięk komentarza.

(10) 정성껏 모시겠습니다, 도련님.

Będę panu wierny jak pies.

Ich werde Ihnen aufrichtig dienen. (*King the Land*)

Zwrot 도련님²⁵ należałoby dosłownie przetłumaczyć jako *paniezu/ junger Herr*. W koreańskich serialach historycznych i kostiumowych służba zwraca się w ten sposób do syna ich pana²⁶. I do tego właśnie znaczenia nawiązuje przywołany przykład. W koreańskiej kulturze pracy przyjmowanie uniżonej postawy i całkowite oddanie pracodawcy jest zachowaniem ogólnie przyjętym. W Polsce i Niemczech hierarchia w życiu zawodowym nadal jest podkreślana, jednak pod wpływem języka angielskiego środowiska pracy stopniowo się egalitaryzuje. Proces ten postępuje szczególnie szybko w młodych zespołach. W przypadku przytoczonej wypowiedzi bohater ze wzruszeniem wyraża szczerą wdzięczność za otrzymaną szansę. Tłumacze skierowali tutaj swoje przekłady na odbiorcę²⁷ i sięgnęli po ekwiwalenty funkcjonalne, w wersji polskiej posłużono się kolokwialnym wyrażeniem *być niernym jak pies*, w wersji niemieckiej szczerą i służalczość oddano zwrotem *jdm aufrichtig dienen*.

5.4. Tytułatura służąca do opisu mówiącego przez niego samego

(11) 인턴사원 구원입니다.

Jestem stażystą. Nazywam się Gu Won.

Ich bin Trainee und heiße Gu Won. (*King the Land*)

(12) 인사 팀 대리 최지현이라고 합니다.

Choi Ji-hyun, asystentka dyrektora HR.

Choi Ji-hyun, HR Assistent Managerin. (*The Potato Lab*)

Przedstawione przykłady pokazują odmienne strategie tłumaczy. W pierwszym przypadku polski tłumacz w przekładzie stanowiska bohatera posłużył się rodzimym określeniem *stażysta*. Tłumacz niemiecki wybrał pochodzące z języka angielskiego, ale przyjęte we współczesnym świecie zawodowym w Niemczech określenie *Trainee*. W obu językach docelowych postać przedstawia się pełnym imieniem i nazwiskiem, które zapisano w kolejności typowej dla języka wyjściowego, czyli

²⁵ W innym kontekście zwrot ten odnosi się do młodszego, nieżonatego szwagra. Por. *Family-in-law terms in Korean*, 29.04.2022, <https://www.topikguide.com/family-in-law-terms-in-korean/> (dostęp: 22.07.2025).

²⁶ Por. *A Beginner's Guide to Sageuk Vocabulary*, 16.05.2015, <https://dramaloveaddicts.proboards.com/thread/108/beginners-guide-sageuk-vocabulary> (dostęp: 22.07.2025).

²⁷ Tłumaczenie zorientowane na odbiorcę jest techniką zmierzającą do oddania tekstu wyjściowego w sposób jak najbardziej naturalny dla języka docelowego. Tłumacz bierze w nim pod uwagę głównie formy, konwencje oraz oczekiwania językowe i kulturowe odbiorcy. Jego celem jest oddanie obcych elementów tekstu wyjściowego wyłącznie za pomocą środków języka docelowego; por. T. Tomaszewicz, *Terminologia tłumaczenia*, s. 110–111.

najpierw nazwisko (Choi), następnie dwuczłonowe imię (Ji-hyun)²⁸. Żaden z tłumaczy nie opatrzył komentarzem tego zapisu.

W 12. przykładzie polskie tłumaczenie jest bliskie oryginałowi, jeśli chodzi o użycie tytułu. Skrót HR oznaczający Human Resources (w języku polskim dosł. zasoby ludzkie) to często spotykane w uzusie określenie działu zajmującego się zarządzaniem pracownikami w firmie. W wersji niemieckiej postawiono na zapożyczenie całego tytułu z języka angielskiego, co też jest spotykaną obecnie w Niemczech praktyką²⁹.

5.5. Tytulatura zaczerpnięta z języka angielskiego

(13) 디렉터님.

Panie dyrektorze.

Herr Direktor. (*Love Scout*)

(14) 안녕하세요 데스크 담당 매니저 김수미입니다.

Menadżerka recepcji, Kim Su-mi.

Ich bin die Rezeptionistin, Kim Su-mi. (*King the Land*)

Mogłoby się wydawać, że tytulatura zaczerpnięta z języka angielskiego będzie znacznym ułatwieniem dla tłumacza, ponieważ w obu językach docelowych występują podobne zapożyczenia. O ile 13. przykład wydaje się potwierdzać tę teorię, o tyle w 14. przykładzie widać różne podejścia tłumaczy. Polskie tłumaczenie zawiera bliskie oryginałowi określenie stanowiska bohaterki, uzupełnione pełnym imieniem i nazwiskiem, które zapisano w kolejności zwyczajowej dla języka wyjściowego. W przekładzie na język niemiecki zdegradowano serialową postać, która z menedżerki stała się zwykłą recepcjonistką.

W nawiązaniu do wspomnianych w części teoretycznej obserwowanych aktualnie trendów w Korei Południowej, polegających na upraszczaniu tytulatury zawodowej

²⁸ O budowie i znaczeniu koreańskich imion i nazwisk zob. m.in. H. Pak, *Nazwy osobowe znaczące w koreańskich serialach telewizyjnych. Ich rodzaje i funkcje (na wybranych przykładach autorstwa scenarzystki Moon Young-nam)* [w:] *Językoznawcza strona popkultury*, red. A. Hryceniak, K. Zielińska-Nowak, Stowarzyszenie Badaczy Popkultury i Edukacji Popkulturowej „Trickster”, Wrocław 2020, s. 13–26; CI. You, *Systemy adresatyczne Korei Południowej i Polski...* oraz A. Przybylska, *Koreańskie nazwy rodzinne...*, s. 105–118.

²⁹ Według portalu Randstad angielskie nazwy stanowisk są coraz bardziej wszechobecne i często stosowane szczególnie w przypadku nowych profili zawodowych. Dzieje się tak z jednej strony dlatego, że brakuje ich niemieckich odpowiedników, z drugiej strony jest to świadomy wybór niektórych dużych, międzynarodowych firm; por. *Englische Berufsbezeichnungen und Jobtitel*, 15.05.2024, <https://www.randstad.de/karriere/karriereratgeber/englische-berufsbezeichnungen-jobtitel/> (dostęp: 24.07.2025).

oraz stosowaniu m.in. angielskich imion, interesujący wydaje się jeszcze jeden przykład rozmowy:

(15) 사원증에 **소셜 본부장 스칼렛**이라고 적혀 있었어요. 한구 사람인데.
Na wizytówce pisze Generalny Manager Społeczny Scarlet. A jest Koreanką.
Auf ihrem Schild stand Direktorin Scarlett. Aber sie ist Koreanerin.

(16) 여긴 **영거 이름** 써. 그 오글거리는 짓을 앞으로 우리가 해야 하는 거고.
Tu używa się angielskich imion. I od teraz będziemy musieli używać tej staromodnej rzeczy.
Wir benutzen hier englische Namen. Und wir müssen von jetzt an auch so etwas Geschmackloses tun. (*Search: WWW*)

Powyższy dialog rozgrywa się pomiędzy członkiniami nowego zespołu, który właśnie dołącza do firmy. Jedna z kobiet komentuje napis na identyfikatorze napotkanej pracownicy, odnosząc się bezpośrednio do obco brzmiącego imienia w przypadku osoby, której aparycja sugeruje narodowość koreańską. W odpowiedzi jej przelożona nie ogranicza się do wyjaśnienia panującej w nowym miejscu zasady użycia angielskich imion, ale wartościuje tę praktykę negatywnie, wskazując na jej staromodny wydźwięk. W tłumaczeniu niemieckim wzmocniono ten komentarz, oceniając politykę firmy w tym zakresie jako „pozbawioną dobrego smaku”. Wypowiedź bohaterki może z jednej strony nawiązywać do nieudanych prób rezygnacji ze stosowania tytułów i nazw stanowisk w przeszłości, jak miało to miejsce przykładowo w przypadku konglomeratu Hanwha, który w 2012 r. podjął próbę ujednolicenia tytułatury zawodowej, by po trzech latach przywrócić jej tradycyjną formę, powołując się z jednej strony na dezorientację pracowników i odczuwany przez personel brak motywacji do ubiegania się o awans, z drugiej strony – do pewnego sceptycyzmu wobec tego typu rozwiązań w przypadku pracowników, których płaca w Korei Południowej najczęściej bezpośrednio zależy od awansu zawodowego³⁰.

5.6. Tytułatura w języku migowym

(17) 잘 부탁드립니다 **홍희주 통역사님**.
Cieszę się na współpracę. Hong. Hee. Joo. Tłumaczko.
Ich freue mich auf die Zusammenarbeit. Hong. Hee. Joo. Dolmetscherin.

(18) 저도 잘 부탁드립니다 **백사언 대변인님**.
Ja też cieszę się na współpracę. Paik Sa-eonie. Rzeczniku.
Ich freue mich auch. Paik Sa-eon. Pressesprecher. (*When the Phone Rings*)

³⁰ Por. DS. Kim, *Employees skeptical of move aimed at reducing top-down culture*, 5.06.2016, „The Korea Herald”, <https://www.koreaherald.com/article/918849> (dostęp: 6.04.2026).

Wdrożenie koreańskiej ustawy o języku migowym w 2016 r. spowodowało uznanie koreańskiego języka migowego (KSL) za jeden z dwóch oficjalnych języków Korei Południowej. Mimo to niemi lub głusi bohaterowie nieczęsto pojawiają się w koreańskich produkcjach. W serialu, z którego pochodzą podane powyżej przykłady, język migowy jest istotnym elementem narracji. Grająca główną rolę kobietą Chae Soo-bin, której bohaterka cierpi na wybiórczy mutyzm, została doceniona za doskonałą interpretację języka migowego, w tym mimikę twarzy³¹. Dla niniejszego badania ciekawą kwestią jest użycie przez rozmówców tytułów zawodowych w oryginalnych wypowiedziach w języku migowym, które pojawiają się następnie również w obu wersjach w językach docelowych.

6. Podsumowanie

Jak wykazano powyżej, na przykładzie polskich i niemieckich tłumaczeń serialowych podpisów można wyraźnie zauważyć trudności, z jakimi borykają się tłumacze, podejmując próby odzwierciedlania koreańskich realiów językowych i kulturowych w zakresie stosowania form adresatywnych i tytułów w środowisku zawodowym.

Czytając napisy, widz często może porównać tłumaczenie wypowiedzi danego bohatera z wypowiedzianą w oryginale kwestią. W przypadku tłumaczeń z języka koreańskiego dokonanie porównania wersji językowych przez polskiego czy niemieckiego widza nie jest jednak kwestią tak oczywistą jak w przypadku przekładów z języka angielskiego, który jest powszechnie nauczany w polskich i niemieckich szkołach. W odbiorze realiów świata przedstawionego przeciętny widz będzie zatem każdorazowo polegał niemal wyłącznie na wersji tłumaczonej. Dodatkowym czynnikiem, który może okazać się problemem dla właściwego zrozumienia koreańskiego kontekstu kulturowego przez polskiego i niemieckiego odbiorcę, jest potencjalne utożsamienie kultury koreańskiej z kulturami anglosaskimi. Te ostatnie należą bowiem do kultur egalitarnych, gdzie różnice w hierarchii nie są podkreślane przez rozmówców. Opuszczenie w tłumaczeniach serialowych podpisów tytułów zawodowych, nieustannie używanych przez koreańskie postacie, może zatem wprowadzić w błąd widza, który hierarchiczną kulturę koreańską zinterpretuje jako podobną do np. amerykańskiej, czyli niewymagającą stosowania tytułatury w codziennych kontaktach zawodowych.

Istotnym problemem jest wreszcie kwestia opatrywania obcych elementów kulturowych (w omawianym przypadku tytułów i zwrotów nieistniejących w językach docelowych) objaśnieniami tłumacza. Wydaje się prawdopodobne, że próba oddania

³¹ Por. E. Ferreira, *The Best South Korean Films and Series with Sign Language*, 16.09.2024, <https://www.unusualverse.com/2024/09/best-korean-film-series-sign-language.html> (dostęp: 24.07.2025).

specyficznych realiów koreańskiej kultury, takich jak tytułowanie i zwracanie się do innych osób w środowisku pracy, będzie wymuszać częściową rezygnację z dążenia do naturalnego brzmienia przekładu oraz konieczność umieszczania komentarzy, jeśli jednym z celów tłumaczenia będzie poszerzenie wiedzy i zrozumienia w zakresie współczesnej obyczajowości Koreańczyków u widzów z odmiennego kręgu kulturowego.

Literatura

- A Beginner's Guide to Sageuk Vocabulary*, 16.05.2015, <https://dramaloveaddicts.proboards.com/thread/108/beginners-guide-sageuk-vocabulary> (dostęp: 22.07.2025).
- Adamowicz-Grzyb G., *Tłumaczenia filmowe w praktyce*, Fortima Tłumaczenia–Edukacja–Media, Warszawa 2013.
- Belczyk A., *Tłumaczenie filmów*, Wydawnictwo „Dla szkoły”, Wilkowice 2007.
- Culture of Mutual Respect*, 27.06.2025, https://www.samsung.com/global/sustainability/popup/popup_doc/AYUqrLnaDZMAIx_C/ (dostęp: 6.04.2026).
- Englische Berufsbezeichnungen und Jobtitel*, 15.05.2024, <https://www.randstad.de/karriere/karriere-ratgeber/englische-berufsbezeichnungen-jobtitel/> (dostęp: 24.07.2025).
- Family-in-law terms in Korean*, 29.04.2022, <https://www.topikguide.com/family-in-law-terms-in-korean/> (dostęp: 22.07.2025).
- Ferreiro E., *The Best South Korean Films and Series with Sign Language*, 16.09.2024, <https://www.unusualverse.com/2024/09/best-korean-film-series-sign-language.html> (dostęp: 24.07.2025).
- Hejwowski K., *Kognitywno-komunikacyjna teoria przekładu*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012.
- Huszcza R., *Honoryfikatynność. Gramatyka, pragmatyka, typologia*, Wydawnictwo Akademickie „Dialog”, Warszawa 1996.
- Kim DS., *Employees skeptical of move aimed at reducing top-down culture*, 5.06.2016, „The Korea Herald”, <https://www.koreaherald.com/article/918849> (dostęp: 6.04.2026).
- Klessa-Shin A., *Polka w Korei. Jak się żyje w kraju k-popu, kimchi i Samsunga*, Znak Litera Nova, Kraków 2023.
- Korean Corporate Titles*, https://www.koreanfluent.com/cross_cultural/korean_names_corporate_titles/korean_names_corporate_titles.htm (dostęp: 18.09.2025).
- Korean Job Titles Explained*, <https://www.kellerexecutivesearch.com/insight/korean-job-titles-explained/> (dostęp: 18.09.2025).
- Koreańskie tytuły w strukturze korporacyjnej*, <https://www.nowak-partner.com/pl/publikacje/koreańskie-tytuły-w-strukturze-korporacyjnej> (dostęp: 18.09.2025).
- Meteorolog i synoptyk*, Poradnia językowa PWN, 23.10.2006, <https://sjp.pwn.pl/poradnia/haslo/meteorolog-i-synoptyk;7620.html> (dostęp: 23.07.2025).
- Mok M., *7736 km pomiędzy Koreą Południową a Polską*, Otwarte, Kraków 2022.
- Ogarek-Choi H., Huszcza R., Choi G.-Y., *Podręcznik języka koreańskiego, cz. 1: Kurs podstawowy*, Wydawnictwo Akademickie „Dialog”, Warszawa 2014.
- Ożóg K., *Polszczyzna przełomu XX i XXI wieku (wybrane zagadnienia)*, Stowarzyszenie Literacko-Artystyczne „Fraza”, Rzeszów 2001.

- Pak H., *Nazwy osobowe znaczące w koreańskich serialach telewizyjnych. Ich rodzaje i funkcje (na wybranych przykładach autorstwa scenarzystki Moon Young-nam)* [w:] *Językoznawcza strona popkultury*, red. A. Hryceniak, K. Zielińska-Nowak, Stowarzyszenie Badaczy Popkultury i Edukacji Popkulturowej „Trickster”, Wrocław 2020, s. 13–26.
- Paszkowska A.A., *Językowe i kulturowe aspekty przekładu filmowego (konfrontacja polsko-rosyjska)*, Sosnowiec 2022, praca doktorska, https://opus.us.edu.pl/docstore/download/@USL02b919943c14406ab2cd64903d70e570/4563_doktorat_Anna_Paszkowska.pdf (dostęp: 28.02.2025).
- Przybylska A., *Koreańskie nazwy rodzinne – socjolingwistyczne aspekty komunikacji*, „Acta Universitatis Lodzensis. Folia Linguistica” 2024, t. 58, nr 1, s. 105–118, <https://czasopisma.uni.lodz.pl/linguistica/issue/view/1880/880> (dostęp: 20.02.2025).
- Skowronek B., *O potrzebie i kierunkach badania języka w filmie*, „Poradnik Językowy” 2023, nr 6, s. 24–35.
- Taczowska K., *Grzeczność językowa w XXI wieku na przykładzie polskich i południowokoreańskich programów telewizyjnych z 2020 roku*, „Etnolingwistyka. Problemy Języka i Kultury” 2022, nr 34, s. 139–149.
- Tomaszkiewicz T., *Przekład audyowizualny*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2015.
- Tomaszkiewicz T., *Terminologia tłumaczenia*, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2004.
- You CI., *Systemy adresatywne Korei Południowej i Polski jako składniki etykiety na przykładzie sfery akademickiej i biznesowej*, Uniwersytet Śląski 2020, praca doktorska, https://rebus.us.edu.pl/bitstream/20.500.12128/16495/1/You_Systemy_adresatywne_Korei_Poludniowej_i_Polski_jako_skladniki_etykiety.pdf (dostęp: 20.09.2024).
- You CI., *Wybrane komponenty współczesnej mentalności koreańskiej związane z grzecznością*, „Gdańskie Studia Azji Wschodniej” 2021, z. 19, s. 219–231.

SUMMARY

THE TRANSLATION OF KOREAN ADDRESS FORMS USED IN PROFESSIONAL SETTINGS IN POLISH AND GERMAN IN SOUTH KOREAN TV SERIES SUBTITLES: AN ANALYSIS OF TRANSLATION DIFFICULTIES AT THE INTERSECTION OF CULTURES AND LANGUAGES

In audiovisual translation, discrepancies between the cultural and linguistic systems of the source and target contexts frequently give rise to substantial translation challenges, particularly where a significant cultural–linguistic distance exists. One domain in which such challenges become especially salient is the rendering of address forms, which are deeply embedded in social norms and hierarchies. Although South Korea, Poland, and Germany can be characterised as societies structured by hierarchical relations, they differ considerably in both the degree of social stratification and the linguistic resources employed to encode hierarchical distinctions.

This article examines the translation of Korean address forms into Polish and German, with a particular focus on occupational titles used in everyday professional interaction in South Korea. The empirical material consists of selected character utterances and their corresponding subtitle translations, drawn from eight South Korean television series.